

OP REIS DOOR HET LEVEN

Reisgidsen voor het leven: bestaan die dan? Nee, als je daarmee de kleurrijke en vaak schreeuwerige reclameboeken bedoelt die reisbureaus voor elk seizoen van het jaar vrijwel zonder onderbreking aanprijzen aan zoonbidders, skiliefhebbers en cultuurminnaars. Dat soort reisboeken bestaan er in ieder geval niet voor het leven. Maar voor kinderen in het basisonderwijs zijn er wél boeken die hen meenemen op hun levensreis en hen wijzen op interessante bestemmingen en excursies: 'Reis van je leven' (uitgegeven door Edu'actief) en 'De grote reis' (uitgegeven door Malmberg).

REIS VAN JE LEVEN

'Reis van je leven' is een gloednieuwe methode voor het leer- en vormingsgebied levensbeschouwing in het katholiek primair onderwijs en heeft tot doel om teams van basisscholen op een eigentijdse manier te ondersteunen bij de oriëntatie op waarden en zingeving. Uitgangspunt is dat de school een pedagogische taak heeft voor leerlingen van zeer verschillende achtergrond, zowel op sociaal-maatschappelijk als op cultureel en levensbeschouwelijk gebied. De methode is dan ook open en intercultureel/interreligieus van opzet, draagt bij aan de sociaal-emotionele ontwikkeling en ethische/esthetische vorming van kinderen, neemt de ervaringen en leefwereld van kinderen als vertrekpunt en sluit aan bij de kerndoelen van het basisonderwijs.

Per twee weken komt één thema aan de orde; in 40 weken kunnen dus 20 thema's behandeld worden (uitgaande van twee keer per week een half uur levensbeschouwing). De thema's vormen rustpunten of momenten van bezinning tijdens de 'reis' van de kinderen en zijn gegroepeerd rond hoofdmomenten uit de jaarcyclus: de drie grote christelijke feestdagen en de vier seizoenen.

De nieuwe methode bestaat uit lesmateriaal voor leerlingen, een uitgebreide handleiding voor de leraar en een handleiding voor directie en identiteitsbegeleider. Het leerlingenmateriaal wordt uitgegeven op A3-vellen: een tekening ter introductie, een informatieblad, opdrachtenblad, een gedicht of verhaal ter afsluiting. In de lerarenmap zitten per thema lerarenkaarten, verhalen, versjes, liedjes, knipvellen, achtergrondinformatie en verdiepingsstof. Directeuren en identiteitsbegeleiders vinden in de begeleidersmap behalve voorbeelden van het leerlingen- en lerarenmateriaal richtlijnen voor het gebruik van de methode en verdiepingsstof.

Het stapsgewijs ingroeien in de thema's kan worden vergeleken met de groei van jaarringen in een boom. De kern of het hart van de boom staat symbool voor het kind, dat centraal staat in de methode. Rond de kern staan de acht jaarringen symbool voor de acht leerjaren van de basisschool. De boom krijgt zijn voeding via de wortels met de grond (ouders, verzorgers, leraren) en transporteert van daaruit de groeisappen naar de stam. Het groeiproces wordt beschermd en bevordert door het contact met de 'buitenwereld' via de bast en de schors.

Voor meer informatie over deze nieuwe methode:

Edu'Actief
Afdeling Markering
Postbus 1056
7940 KB Meppel
telefoon 0522 235235
e-mail: info@edu-actief.nl

DE GROTE REIS

Als reisleader je leerlingen van groep 1 tot en met 8 meenemen op een boeiende en leerzame reis. Een reis door de wereld van nu en toen, met het oog op de toekomst. Tijdens deze reis kunnen leerlingen alle kennisgebieden die in de Wet op het Basisonderwijs genoemd worden, verkennen. Zo'n reis vergt een doordacht en gedegen reisplan, ontwikkeld vanuit het perspectief van de kinderen en met tijdbesparing voor de reisleader. Zo'n reisplan is er: 'De grote reis'.

Veel kinderen op Nederlandse basisscholen hebben hun wortels elders in de wereld. Bovendien worden kinderen via de media dagelijks geconfronteerd met de hele wereld. 'De grote reis' werd dan ook ontwikkeld vanuit uitgangspunten die samen het interculturele karakter van de methode waarborgen.

In de vakkenoverstijgende structuur van 'De grote reis' worden de verschillende kennisgebieden en educaties in samenhang gepresenteerd. De gezamenlijke kerndoelen waren richtinggevend voor de onderwijsinhouden van de methode. 'De grote reis' kent een actieve rol toe aan kinderen en maakt hanteerbare differentiatie mogelijk voor hen en de leraren.

De indeling van 'De grote reis' is gebaseerd op de indeling in levensgebieden (met bijbehorende basisbegrippen) die ontwikkeld is door het SLO. Binnen deze indeling hebben alle kennisgebieden en educaties een plek gekregen. Vanuit de integratie van levens- en kennisgebieden is een vakkenoverstijgende structuur ontstaan, die vorm heeft gekregen in twaalf themalijnen die van groep 1 tot en met 8 lopen.

Elke themalijn bestaat uit een zestal thema's; in totaal omvat de methode dus 72 thema's. Het materiaal voor groep 1 en 2 is geordend in twee gelijkwaardige sets. Elke set bevat het materiaal van 6 thema's. Om het lesprogramma voor groep 3 en 4 niet te overladen worden daar telkens 6 thema's uitgevoerd. In groep 5 tot en met 8 bestaat de methode uit drie delen per leerjaar. Elk deel bevat 4 themalijnen, met het accent achtereenvolgens op aardrijkskunde, geschiedenis, natuur en geestelijke stromingen.

DE GROTE REIS

Het materiaal van 'De grote reis' bestaat uit de volgende onderdelen:

- **Kleutergroepen**

Twee gelijksoortige sets van grote route-, instructie-, verhaal- en praatplaten die tezamen in een houten koffer zitten. Voor de leerkracht is er een voorleesboek en voor de kinderen zijn er prentenboeken.

- **Groep 3 en 4**

Voor groep 3 en 4 zijn er een lees- en kijkboek, een videoband, een cd en een 'reisgids'.

- **Groep 5 tot en met 8**

In de bovenbouw is het materiaal in drie delen gesplitst. Bij elk deel zijn er een leerlingenboek (leesboek), een werkboek (logboek), een naslagwerk (zoekboek), een toetsboek, een antwoordenboek en een handleiding (reisgids). Bovendien is er voor elk leerjaar nog een videoband en een cd beschikbaar.

Voor meer informatie over deze methode (zie ook de website: www.malmberg.nl):

Malmberg

Voorlichting basisonderwijs

Postbus 233

5201 AL 's-Hertogenbosch

telefoon 073 628 88 11

e-mail: voorlichting.bao@malmberg.nl

ROUTEKAART VOOR EEN LEVENSBESCHOUWELIJKE TOCHT

Vakantie. Het gewone leven onderbreken. Rust, ontspanning, op adem komen. Sommigen doen dat door juist actief te zijn. Anderen liggen liever met een boek op het strand of blijven thuis. Hoe dan ook: tijdens de vakantie mag het leven anders worden ingekleurd.

Juist dan hebben ouders tijd om met hun kinderen van alles te ondernemen. Dan is er misschien ook de rust om even stil te staan, pas op de plaats te maken. Tijd te nemen voor andere vragen in het leven: in het dierenpark, op de hei, in de bergen, aan het water. Bij die 'levensbeschouwelijke tocht' kan de routekaart 'Op pad met Kiezels' helpen.

De kaart wijst de weg naar zeven verschillende thema's die allemaal met reizen te maken hebben: verhalen en gedichten, gebeden, doe-tips, suggesties voor bijbelverhalen, ervaringen van anderen. En net als op een echte kaart kies je je eigen weg. Je kunt even parkeren en aan de slag gaan. Soms luchtig en praktisch. Soms ook wat dieper.

Wie de kaart openslaat, kan zich laten verrassen door de sporen die zijn uitgezet. Ze leiden langs verschillende wegen. Uitgekeken? Dan stap je weer op en trek je naar een ander deel van de kaart.

De 'Routekaart voor een levensbeschouwelijke tocht' is een uitgave van SGO Hoevelaken en verscheen als special bij het kwartaalblad 'Kiezels'. Te bestellen bij SGO, postbus 20, 3870 CA Hoevelaken, telefoon 033 25 37 47, e-mail: verkoop@sgohoevelaken.nl (bestelnummer 6137).